

Становище за дисертационен труд на тема
„Трансформации и конвергенции на журналистическите жанрови
форми в онлайн медиите“
от Росица Светлозарова Славова за присъждане на образователна
и научна степен „доктор“ по научна специалност
3.5. Обществени комуникации и информационни науки
(Журналистика – Журналистически жанрове)

Дисертационният труд на Росица Светлозарова Славова със заглавие „Трансформации и конвергенции на журналистическите жанрови форми в онлайн медиите“ е в обем от 266 страници. Състои се от уводна част, три глави, заключителна част, библиография и три приложения. Като обем, структура и проблемен обхват трудът отговаря на параметрите за дисертационно изследване и се вписва в общите изисквания на Закона за развитие на академичния състав на Република България.

Темата на труда се отличава с актуалност и иновативен потенциал, предполага разгръщане на комплексни изследователски умения и новаторско отношение към формулираните проблеми. Като цяло Росица Светлозарова Славова успява да се справи с предизвикателствата на поставените изследователски задачи. Пред нас наистина е първото мащабно изследване на български език върху промените на журналистическите жанрове в онлайн средата.

Впечатлява обширното познаване и позоваване на библиографски източници. Авторката използва адекватно най-новите постижения на журналистическата жанрология, за да изгради своите анализи и тези.

Изследването е построено върху богат емпиричен материал и следва ясна логика на надграждане – от първа глава „Теоретични рамки на журналистическите жанрове в традиционните медии“, където е представена своеобразна жанрова генеалогия на журналистиката, през втора глава „Влияние на онлайн средата върху журналистическите жанрове“, където се описва общото поле на дигитализиране на жанровете, за да се стигне до трета глава „Постановка на изследването. Анализ на получените резултати“.

Същностният авторски принос на изследването е съсредоточен именно в трета глава, където се проследяват конкретните трансформации и конвергенцията на журналистическите жанрови форми в различни уебсайтове и се дефинират спецификите на тези форми в онлайнсредата – интернет хроника, интернет новина, интернет кореспонденция, интернет репортаж, интернет коментар и интернет интервю. Специално внимание е отделено на интерактивните опции, които медиите предлагат в своите уебсайтове. Детайлно се представят и теоретически се определят особеностите на трансформираните жанрови форми, като важен акцент е поставен върху хипертекстовостта като причина за промените в структурата на текста и предизвикването на конвергенция на отделни жанрове. Сериозни новаторски формулировки представляват изводите за съществуването на две основни групи журналистически жанрови форми (най-използвани жанрове на домейн страницата и на вътрешните страници) и за функционалната дигитална форма на жанра.

Изобщо приносните моменти в трета глава категорично се открояват на фона на останалите части на труда. На пръв поглед това издава известна непропорционалност в представянето на анализи и

заклучения от авторката, от една страна, и от други изследователи, от друга. Но само на пръв поглед. Цялото изложение се нуждае точно от такова натрупване на „чужди“ теории и тези, за да бъде по-ярко проявен тъкмо авторският принос на Росица Светлозарова Славова в богатия контекст от изследвания в тази научна област.

Накрая все пак бих открил две липси в предложените материали. Първата е в самия текст на изследването и произтича от избрания изследователски подход. Никъде в труда няма приведени примери от конкретни текстове в основните журналистически жанрове, чрез които да бъдат обосновани по-категорично съответните тези за трансформация и конвергенция. Изцяло доминират описанията на структурата на разглежданите сайтове, акцент е поставен върху формата на даден журналистически жанр и измеренията на неговата функционалност. Това, разбира се, отговаря на тематичния фокус на труда – промените на жанровите форми от гледна точка на мултимедийност, интерактивност и хипертекстуалност. Но пък едно поне илюстративно проследяване на това как един печатен текст става *друг текст* в онлайн средата само би помогнало за убедителността на иначе точните изводи. Това би допринесло и за по-голям дял на анализите в изследването. А сега като че ли на места в предложения труд надделява усещането по-скоро за синтетичност, отколкото за аналитичност.

Втората липса откривам в авторската библиография, приложена към автореферата на представения труд. Прави впечатление, че Росица Светлозарова Славова все още не е осъществила на практика нито една публикация по темата на дисертацията си. След всички шест текста, посочени в списъка „Научни публикации, вързани с дисертационния

труд“, е отбелязано, че са „под печат“. За това, разбира се, отговорност носят по-скоро издателите и редакторите на съответните научни списания и сборници. Но реалната липса на предварителна публичност на части от дисертационния труд лишава от важна предварителна експертна проверка предложените наблюдения и изводи.

Въпреки тези забележки, въз основа на всичко отбелязано по-горе, предлагам на Росица Светлозарова Славова да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Журналистически жанрове). Смятам, че научната стойност на нейния дисертационен труд „Трансформации и конвергенции на журналистическите жанрови форми в онлайн медиите“ подкрепя това становище.

25.05.2012 г.

доц. д-р Пламен Дойнов